

20
91

Krajanské listy

Lidový týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

ROČNÍK I.

Redakce a administrace: Łuck, Włodzimierska 66a. (skr. poczt. 121.)

ČÍSLO 32.

Ing. Alois Knotek:

Sbor poradní.

(Casová úvaha.)

Ustavme při naší Matici školské v Lucku stálý poradní sbor, složený z našich nejlepších lidí. Máme jich celou řadu a všichni se věnují práci radostně a nezištně ku prospěchu celku. Nemohu zapřít, byl jsem upozorněn mužem z našich řad, výborným průmyslníkem a starostlivým pracovníkem, že naše stagnace v záležitostech krajanských stává se již příslovečnou. Řada let uplynula, čas letí jako voda a my — čekáme! Věřte mi, že tím nekonečným oddalováním všech našich akutních otázek postupujeme — zpátky!

Nemyslete snad, že nemáme lidí zkušených, na slovo vzatých odborníků, lidí praktických, kteří v životě mnoho prodělali, aby mohli podati zdravý úsudek ve věcech běžných, hospodářských, osvětových, kulturních a společenských. Jsem jistý, že každý našinec, kterého Matice povolá do poradního sboru, ke schůzi přijede s nadšením, aby plnil tak nezištně své krajanské poslání. Ukázal disciplínu jako člověk uvědomělý a zralý. Ukázal, že v závodění práce společné je na místě prvním jako činný list šlechtné větve národa českého, který ho nosí se slavnou historií svých předků. My všichni naši v republice polské jsme do poslední kapky krve loyálními občany, tak žijeme a chceme pracovat vytrvale pro blahobyt svůj a tím také pro celek své nové vlasti. Všichni cítíme v sobě povinnost starati se o vyzdobení toho velikého domu našeho, jež se zove republika polská. Každý z nás ví docela určitě co chce a kam tužba jeho směřuje. Naše loyálnost jest upřímná a živá.

Náš život menšinový potřebuje kráčet s duchem času, to je povinnost naší, abychom nestáli jako kamenné sochy.

Nejnáléhavější otázky, které musí přijíti na forum sboru poradního jsou asi následující:

1.) **Vyhledávání ze středu našeho důvěryhodného vůdce naší menšiny**, který by pěstoval se zvláštním zájmem činnost na poli sblížení česko-polského. Znal dokonale poměry v republice polské i v ČSR. Dovedl nás na venek plně zastupovati a energicky hájiti naše práva podle konstituce ze dne 23.

bilní skladiště.

8.) **Urbanistika našich osad a vesnic.** Okrašlovací spolky.9.) **Náš poměr k pravoslavi a katolictví.**10.) **Otázka našeho zastoupení na sněmu polském.**

Takových vážných a časových otázek a řešení je celá řada. Sbor poradní bude mít mnoho

Hrad Orava. (ČSR.)

dubna 1935 (Dz.Ú.R.P. № 30 poz. 227.)

2.) **Zřízení vyšší hospodářské školy s pokusnou chmelařskou stanicí a hospodářskou školou pro dívky**, aby náš dorost vcházal do života plně vyzbrojen ve všech směrech života hospodářského.

3.) **Řešení terrestrisace, laciného úvěru pro zakupování pozemků, zásady dědictví hospodářství.**

4.) **Otázka našeho vystěhovalectví do osad zámořských.**

5.) **Poměry školní.** Výchova mládeže odrostlejší. Odborné kursy. Učení řemesel. Zaopatřování míst.

6.) **Krajanský a regionální průmysl a obchod.**

7.) **Družstevnictví.** Továrna na zpracování ovoce. Sušárny. O-

k prohlubování, řešení a seznamování, aby vždy našel střední cestu k východišti a naši bez náležitých informací nebloudili jako se to doposud děje.

„Krajanské Listy“ velmi ochotně otevírají svoje sloupce k předběžnému vykrystalisování každé otázky. Čtenáři mohou své úsudky shrnouti v krátkých úvahách. Mnohé z nich jsou hlubokého významu a značení, o nich třeba psáti, mluvit a přednáseti. Materiál sbíráti a potom sboru poradnímu předložit.

Pevně doufáme, že naše Matice v době nejkrajší svolá první předběžní schůzi poradního sboru, kde by se další rozvrh práce široce projednal. O každé schůzi přinesou „Krajanské Listy“ obsáhlý referát.

VI. Brouček:

Hudba a my.

Víme o tom, jak hluboký význam má hudba v životě národa. Ono vznešené krásné umění je řečí srdce, které každý rozumí. Naši duši v neznámé sféry, dává nahlédnouti v hlubiny mýtických krás — šlechtí a zjemňuje srdce. Škoda, že dobrá hudba nalézá dosud málo pochopení!

Národ náš miloval hudbu a zpěv od dob pradávných. Byly to ony prosté a přece tak krásné melodie lidové, které dovedly nejen pobavit, strhnout k tanečnímu rej, ale také posílit, povzbudit pokleslou mysl pod tíží poroby. Lid měl své písně, měl své tance a obyčeje, a když mu už vzali všechno, tu lásku k národním tradicím vzít mu nedovedli. Vybášený Švanda dudák chodil po kraji o vísky k vesničce a čarovnými tony svého primitivního nástroje vléval do srdce lidu útěchu a víru v lepší budoucnost. Byl to typ českého muzikanta dávných dob. Česká hudba byla tehdy ještě v plenkách a třeba Němci měli velikého Bacha a celou řadu odborných teoretiků, o českou hudbu nestaral se nikdo. — Teprve rodák Litomyšlský, Bedřich Smetana, pochopil krásu lidových motivů a na tomto tematě napsal největší česká díla hudební. Právem jmenujeme tohoto genia zakladatelem české hudby, neboť on to byl, jenž přizpůsobil hudbu lidovou proudům moderním, ukázav tak cestu celé řadě skladatelů mladším.

Dnes máme dílo na něž můžeme být hrdí. Česká hudba letí světem a není národa, který by ji neznal.

Předkové naši přinesli sebou toto umění ze staré vlasti v ú-

(Dokončení na str. 4.)

Tedy do práce! Ať každý je na svém místě podle citu, síly a nadšení. Nechtejte, abychom psali veřejně větu: „Ústa plná, ale srdce — prázdné!“

V. Louda:

Braňme se.

(Úvaha o družstevnictví.)

V naší době začíná se stále více obracet zřetel na družstevnictví našeho venkova, jako na jednu z nejlepších a nejúčinnějších forem hospodářské svépomoci.

Doba děla svoje, doba sama sebou přináší způsoby a prostředky na řešení těžkých hospodářských problémů a záleží již jen na určitých skupinách lidí, aby tento každý prostředek dovedli využít tak, aby jim jako celku přinesl hospodářské ulehčení. Ze družstevnictví ve své dnešní podobě jest tím prostředkem mírnícím hospodářské „bolesti“, o tom svědčí celá řada nověpovstálých družstev. Potěšitelné jest, že tato nová družstva vyrůstají také v našich českých osadách, které doposud, řekněme si to otevřeně, na kooperační ruch kolem sebe velmi slabě reagovaly. Jest si jen přát, aby se organizačnímu postupu, tvoření nových družstev i ostatní naše osady neuzavíraly a tak přispěly k budování sebeobraně, hospodářské základny.

Že pozitivní hospodářská sebeobrana musí být vedena tímto způsobem, t. j. akcí sdružovací, jest na bileční. Není totiž možno si představit, aby jediněc, řekněme někdo z nás, dovedl vynutit p. o sebe na soukromém obchodě, průmyslu atd., lepší hospodářské podmínky, nežli dobře organizovaná sku-

pina, nota bene, když tentýž obchod, průmysl atd., jest organizován. Známe neblahou a škodlivou činnost některých kartelů, které vláda byla nucena rozpustit a víme také že po této likvidaci existovaly kartely dále, a to tajně! — Zde tedy, na protilehlém hospodářském polu, vidíme, že organizovaná

pokoření někoho, ne, — my jenom k vůli získání vlivu na hospodářský život, který se nám jako veliké obci konsumentů a producentů, náleží.

Při organizování nových družstev nutno jednatí však obezřetně, vše napřed připravit, počítat. Zejména při verbování členstva nutno mít na vědomí,

sperity námi utvořené jednotky družstevní.

Jestli však nemáme dostatečný počet těch „správných“ členů, o které by se opřela existence a budoucnost podniku, tu snad bude lépe posečkatí, dobře půdu připravit a raději začít o něco později, než aby slabě organizovaná jednotka svým pádem odradila od družstevnictví celé své okolí na delší čas. Když jsme pak ale vzali na se povinnosti člena nějakého družstva, tedy bezpodmínečně musíme je vykonávat do všech důsledků, abychom mohli být zařazeni do kategorie „správných“ — užitečných členů.

Na družstevním poli, my volnější Češi máme ještě hodně nezastaveného místa. Celá řada konsumních a mlékařských družstev nám ještě chybí. Družstva prodejní a ovocnářská nalahavě vyžaduje dnešní doba a hospodářsky nejdůležitější družstva peněžní, jsou u nás (nevím jestli dokonce to možno říci) v začátcích... A přece víme a vidíme v jiných krajích, jakou veledůležitou úlohu odehrává tam lidové družstevnictví peněžní. Všimněme si jen k vůli příkladu naší staré vlasti. A což my, nejsme povinni pro budoucí i svoji generaci všemi silami následovati dobrý vzor? Což naši „strýčkové“ místo schová-

(Dokončení na str. 4.)

Záti v horách (ČSR.)

akce dává do rukou jistou hospodářskou moc a nadvládu nad jiným a stará osvědčená zkušenost říká, že bránit se musíme tou zbraní, jakou jsme napadeni, tedy organizováním se. Naše zbraň bude však čestnější, protože my se neorganizujeme k vůli nadvládě, k vůli

že opravdívým členem jest ten kdo zaplatí upsaný podíl a nikoliv každý kdo podepíše přihlášku. Jen na těchto „opravdívých“, skutečných členech můžeme budovati družstevní podnik. To bude ta pravá trvalá a dobrá základna, která bude nejlepší zárukou dobré pro-

Ve volné chvíli

Inž. Alois Knotek:

Hra v šachy.

Sehrajme partii šachů v přítomnosti chlapců. Už je máte na krku! Ani jeden neutěče. Všichni se budou o hru zajímat. Nedají pokoje, pokud sami svoje štěstí ve hře nezkusí. Tu se dá mluvit určitě o „přitažlivosti“, neboť šachy mají tu neocenitelnou vlastnost pro mládež, že vzbuzují pozornost, nutí k přemýšlení, rozvíjí ukryté síly duševní, cvičí paměť, vyvolávají fantazii — jednoduše hra v šachy vzdělává, povzbuzuje k duševní činnosti — vychovává. Při putování „za dějinami našinců“ vstoupil jsem v neděli odpoledne do hostince v jedné naší vesnici. Jaké bylo moje podivení: Snad všichni chlapci u karet. Hráli a kibicovali. Hoší sotva škole odrostlé „mazali to o sto šest“ jistě do půlnoci. A tu napadla mi myšlenka, která se dá všude uskutečnit. Teprve na počátku XX. sto-

letí stala se společnou všemu rodu lidskému jako věda a umění. Hra v šachy, toť vojenská strategie, umění mysletí daleko do budoucna, dělání plány a kombinace, dáti „šach mat“ nikoliv svému protivníkovi, ale králi, o něhož se hraje. Na 64 polích rozejdou se figurky šachové, každá má svoje práva ohraničení a několik kombinací. Tricet dvě figurky, jaká řada variací, důmyslů, situací, aby král dostal „mat“.

Výborný šachista Audersen byl svého času světoznámým ve hře, dělal hotové zázraky na šachovnici, zdálo se, že nebude mít soupeřů, že jeho představy a rychlé kombinace v strategii nenajdou soupeře, ale zůstal dávno „usazený“ od mladších hráčů. Mysl lidská se rozšiřuje, zdokonaluje, strategie dělá pokrok, rozum nezůstává státi, ale rychle běží ku předu. Dnes máme celou řadu slav-

ných mistrů světa, jako: Alechin, Bogulubov, Capablanca, Botvinnik, ale už jsou zase jiní, mladší, kteří je předstihují.

Hra v šachy rozšířila se mocným proudem po světě. Nemá nepřátel. Logický myslící člověk povzbuzuje její pěstování v kruzích mládeže. Každý větší časopis přináší v rubrice „šachy“ nejdůležitější zprávy z toho oboru. Také šachové úlohy „bílý začne a da třetím tahem mat“, mají neocenitelnou přitažlivost pro mládež na vesnicích, kde často bývá vykoupením z nudných chvil.

Šachy jsou hrou, ale ušlechtilou, která „nezabíjí duši“. Po prvním slově poznáte mladíka pěstujícího šachy. Jest rozvázný, rozumný, „nestřílí na plano“, ale každé jeho slovo je na místě tak jako figurky na šachovnici. Ta duševní vyspělost rozvinula se hrou v šachy. Na konec musím dodat, že život jest mnohotvárný, třeba pracovat, učit se, rodičům pomáhat, tělově pěstovati, do matiční čitarny chodit, ale v neděli odpoledne místo ke kartám, zasednout k šachům. To už bude pokročilejší, důstojnější pro život našinců na vesnicích.

Co nového ve světě.

Prezident republiky polské Mościcki přijal v přítomnosti maršála Smiglyho Rydze min. předsedu generála Składkowského a náměstka min. předsedy Kwiatkowského, kteří mu podali zprávu o běžných záležitostech.

Polsko oslavilo 18 výročí vítězství nad sovětskými vojsky u Varšavy r. 1920. Oslavy i opoziční měly klidný průběh. Po prvé po mnoha letech konaly se přece jen selské manifestace také ve Varšavě za účasti asi 10.000 sedláků z okolí. Na všech projevech opozičních byla usnesena resoluce, ve které se vedení sjednocené lidové strany vyzývá pracovat k navrácení plných politických práv selskému lidu, amnestii a vypsání nových voleb demokratických; zároveň se zemědělci vyslovili pro nejužší součinnost s demokratickými skupinami.

Pesimistické hlasy polského tiska o Gdanskú.

Prezident gďanské policie zakázal na šest měsíců dovážeti na území svobodného města Gďanska sedm polských časopisů, mezi nimi krakovský „Ilustrowany Kuryer Codzienny“, národně demokratický „Goniec Warszawski“, katolickou „Nowou Rzeczpospolitą“, národně demokratické „Słowo Pomorskie“ a „Dziennik Bydgoski“. Tyto nové represalie vyvolaly v polské veřejnosti velké pobouření, při čemž předmětem ostré kritiky se stalo zejména odůvodnění zákazu. Podle úředního výnosu debit polským časopisům byl odňat nikoli snad jenom pro referáty o událostech v Gďansku, nýbrž také pro články, týkající se situace Třetí říše a — Vidně. V policejním odůvodnění jsou dokonce uváděny titulký článků, jako: „Brutální útok německých školních úřadů na katolickou církev“, „Jak Gestapo odžidovštuje Vídeň“, „Zápas o Gďansko se blíží“, „V Rakousku je stále větší anarchie“, „Videň pod pruskou botou“ a pod.

„Ilustrowany Kuryer Codzienny“ komentuje nové opatření gďanského senátu a píše, že tento nový čin jasně ukazuje, že „vládcové v Gďansku považují svobodné město za integrální část německé říše, neboť tam používají represalií nikoli s hlediska Gďanska, nýbrž v souhlase s potřebami a zájmy Německa.“ Krakovský list se

Prodám čistokrevná anglická prasátka, známkována Izbu Rolníci, na něž tato vydá svědectví. Cena zl. 1.50 za kg. živé váhy. Stáří prasátek 10 týdnů.

A. Pokorný, Podhajce, poz. Mlynów.

táže, jak mohou zprávy polského denku, týkající se protikatolické akce v Německu, německých válečných příprav nebo protizidovské akce ve Vídni poškodit dobré vztahy mezi svobodným městem Gďanskem a Německem. Krakovský list dochází k závěru, že věc je docela jasná. „V Gďansku byl dokonán anšlus. Rozdíl mezi Gďanskem a mezi Rakouskem tkví pouze v tom, že rakovský anšlus byl dokonán vojenskou cestou a pak byl ústavně sankcionován, kdežto v Gďansku anšlus byl proveden hitlerovskou stranou a formálně nebyl sankcionován žádným zákonem. V praxi je však Gďansko integrální částí Třetí říše. Němci, kteří pro svobodné město Gďansko mají býti stejným zahraničním státem, jako Francie, Anglie, Čína nebo Japonsko, stali se v praxi politickými a hospodářskými vůdci svobodného města. Dnes toto privilegované stanovisko Německa se projevuje bez jakéhokoli zastrání. Anšlus je stoprocentní.“ Na korci svých vývodů „Ilustrowany Kuryer Codzienny“ zpeluje na směrdatné činitele, kteří odpovídají za osud a budoucnost státu, aby konečně uhnuli s cesty stálých ústupků a stále blahově ke Gďansku.

Likvidace Polsko-Sověť. nedorozumění? Zástupce Litvina, Potěmkin, přijal polského velvyslance Czizbowskiho v Moskvě, který mu z pověření polské vlády předložil návrhy na likvidaci incidentů, které znesnaadňovaly funkci zastupitelských sovětských úřadů v Polsku a byly příčinou recipročních opatření sovětské vlády proti zasupitelským úřadům polským v SSSR.

Lord Runciman u prezidenta republiky.

Prezident čs. republiky dr. Beneš přijal lorda Runcimana, aby s ním projednal povšechnou situaci. Posléze s lordem Runcimanem sešla se delegace sudetoněmecké strany a Konrad Henlein.

Andrej Hlinka mrtev.

V úterý 16. srpna zemřel v Ružomberku vůdce slovenské lidové strany, poslanec a kněz Andrej Hlinka.

Vojenské ztráty Ruska a Japonska u Čankufenu.

V bojích na mandžuské hranici u Čankufenu zahynulo celkem 236 sovětských vojáků a 611 jich byl zraněno. Tak oznamuje sovětská úřední zpráva. — Japonská úřední zpráva ministerstva války oznamuje, že

během bojů na hranici sovětsko-mandžuské celkové ztráty japonského vojska činily 898 mužů, z čehož 158 mužů bylo zabito.

Z čínsko japonské války.

Japonci se pokoušeli opětovně probjovat si průchod mezi jezerem krajinou jižně od Kiukianu, aby odtamtud podnikli obchvatný útok na Hankou, ale ve středu byli čínskými protitoky odraženi a nadobro zadrženi. V bojích ztratili, podle čínských odhadů, Japonci 4.000 mužů a ustoupili ke Kiukianu, kde se rychle opevňují.

Na severním břehu řeky Jangce čínské oddíly stále postupují v úseku mezi Huangmei a Sunsumem. Japonské válečné lodě na řece Jangce byly opět bombardovány čínskými letci a jedna z nich byla potopena. Podle výbuchů bomb lze soudit, že tři jiné byly poškozeny.

V severním Čekianu dobyly nepravidelné čínské oddíly řadu vesnic ležících kolem města Hancocku.

V Šantunu vítězný postup čínského vojska pokračuje. Podařilo se jim náhlým útokem dobýt města Tsinanu, důležitého průmyslového a železničního střediska. Při dobývání města došlo k tuhému boji muže proti muži, v němž Japonci měli velké ztráty.

Ve Španělsku opět neobyčejně prudké boje.

Úřední zpráva Francova štábu praví, že v úseku u řeky Segre došlo k významným bojovým operacím, při nichž byl nepřítel vytlačen ze svých posic. U řeky Ebro dobylo Francovo vojsko několik vítězství nad republikány a obsadilo jejich posice — Zpravodaj Havasovy tiskové kanceláře, který je na straně vládních, sděluje, že po celý den trvaly prudké boje v Sierra de Pandols, 5 km na jihovýchod od Gandesy. Nacionalisté útočí již v této oblasti více než 14 dní. Odhaduje se, že při tom ztratili 20.000 mužů v šesti posledních dnech. Čtvrtá navarská divise zahájila protitok. Tato divise má několik oddílů „regulares“. Její ztráty byly postupně nahražovány šestnáctým, sedmnáctým a osmnáctým sborem „regulares“, které byly rovněž zdecimovány. Těmto přispěchaly okamžitě na pomoc divise 82., 84., 105., 55., a 13 maurská brigáda. Na úseku, dlouhém 5 km, disponují nacionalisté dvaceti bateriemi horského dělostřelectva. Každodenně konají nacionalistická letadla asi 30 náletů na republikánské posice. Stále a stále obnovují kromě toho hromadné útoky.

Ve středu v úseku na západ od Sierra de Pandols útočili nacionalisté sedmkrát proti republikánským posicím blízko koty 705. Byli však odraženi prudkou střelbou.

V Palestině trvají dále výtržnosti a srážky. Blahovičnickový les u Nazaretu byl zapálen. Na hoře Karmelské u Haify bylo zabito 6 židů. Podél palestinsko-libanonské hranice je vybudována nákladem 100.000 liber šterl. hradba z ostnatého drátu. Brigáda anglického vojska, která bude vyslána v září do Palestiny, je podrobena zvláštnímu mimořádnému výcviku guerilové válce. Ve vesnici Ramle u Jerusalema došlo k bitce s vojskem, v níž několik Arabů bylo zabito.

Loni byla na Slovensku velká úroda vína.

Všeobecně se počítalo, že loňská úroda vína na Slovensku bude průměrně o 30 proc. nižší než v r. 1936, ale není tomu tak. Všechny slovenské vinařské oblasti s výjimkou západoslovenské vykazují zvýšení úrody, jež celkově předstihuje nejlepší z posledních ročníků 1935. Podle skončené evidence ohlášek úrody vína u důchodkových kontrolních úřadů se loni urodilo 314.500 hl vína proti 273.127 v r. 1936 a proti 289.636 hl v r. 1935. Západoslovenská oblast i při poklesu si udržela primát, neboť vykazuje přes 40 proc. celkové úrody. Z celkové úrody připadá na malovýrobu 21.7 proc. a na velkovýrobu 78.3 proc.

OD TÝDNE K TÝDNU.

Požár v Sedmíhanech.

Dne 3. srpna o 8. hod. večer zapálil blesk stodolu krajana Josefa Dvořáka v Sedmíhanech, z níž se oheň okamžitě přenesl na stodolu VI. Dvořáka. V soustředění se nacházela ve vzdálenosti asi šesti metrů stodola Josefa Berana, která rovněž začínala již hořet. Přispěchavší sbor sedmíhanských hasičů za pomoci seběhnušího se lidu však tuto třetí stodolu zachránili. Za půldruhé hodiny se pak také dostavil hasičský sbor z Hlinska, s jehož pomocí bylo přistoupeno k odklizování nedohořelého obilí a inventáře z prvních dvou stodol. Práce tato trvala do 2. hod. odpo. V obou stodolách se nacházelo 217 kop obilí a 24 fůry sena; taktéž mlátící garnitury.

Sedmíhanským občanům a výše uvedeným hasičským sborům, jakož i lidem z okolí za obětavou pomoc srdečně děkuje rodina Dvořáková.

Oběti bouře v polsku.

V Nowogórdku byla na některých místech bouří zničena celá úroda. Blesk usmrtil 17 osob.

Krádež.

V Straklově u Dubna neznámí pachatelé otloupili Vladimíra Sulce; ztráty činí 300 zl.

O TĚ NAŠÍ STARÉ VLASTI

Z X. Vsesokolského sletu.

Letošního zájezdu na X. Vsesokolský slet z naší kolonie zúčastnily se dvě osoby. Když jsme odjížděli krajané nám nařizovali: „Pozdravujte od nás matičku Prahu a celé Československo.“ A my to rádi vykonali. Kdekoliv měli jsme příležitost, všude jsme pozdravy opakovali. Matičku Prahu a Vsesokolský slet pozdravovali jsme každý den, přejíce jim trvalý zdar, vítězství a mír. A za to přání, které jsme na vlacích svých myšlenek vysílali na všechny strany, byli jsme všude v tání a zahrnování pozorností ať to bylo na ulici, v elektrice, v autobusu, ve vlaku, na sletišti či jinde. Všude nám vycházejí vstříc.

Ji vzpomenu na ta místa, kde jsme navštívili my z Michalovky. Byl to především Letní tábor Komenského v Bělci nad Orlicí u Třebechovic pod Orlicí. Tento tábor, založený p. Dr. A. Novotným z Hradce Králové, vedený v duchu Komenského, těší se hojně návštěvě z celé republiky. Je rozdělen na dvě části, velký a malý tábor. V prvním je umístěna mládež a v druhém děti — d hromady přes 200 osob. Vedle evangeliků různých vyznání je značné procento katolíků, jak Čechů tak i Slováků. Láska bratrská v duchu Kristově tam vládne. Přednášky, kursy, hry, koupání, procházky v lese a různé atrakce zábavné vyplňují život táborníků. Dvojnásobně kamžikem každého útra je pocta vlasti státní a husitské, končící hlasitým pozdravem všech: „Ne mečem a smutku zmr. táboru a vlasti zdár! Zdar! Zdar!!!“ Rádi vzpomínáme.

Z Bělé zašli jsme do Zábřehu k milým přátelům reemigrantům ze Zelova, kteří tam tvoří kolonii Zerotinovy. Setkali jsme se tam s krajanou ze Zelova, která vyprávěla, že jejich výprava do Prahy čítala 17 osob, ale bez vůdce, nebyla dobře zorganizována, nikdo v Praze o nich nevěděl, že přijedou, a tak se rozprchli po celé Praze, každý ke svému známému a zdá se, že z tohoto zájezdu neměli ani zdálka, toho užítu jako my z Volyně, kteří díky péči ústředí ČMS byli jsme krásně zorganizováni. Škoda, že zelovští nemohli být s námi. Vystěbovalci ze Zelova v Československu se dobře uplatňují. Jsou usídleni v poněkud menších krajinách a tím posilují život český. Jako vzor-

ni hospodáři dobyli si úcty spoluobčanů i úřadů. Mnozí se uchytili jako obchodníci a řemeslníci. Ba i továrníci jsou mezi nimi. Jejich děti studují výborně. A tak máme z nich doktory, faráře, kazatele, profesory, učitele a jiné duševní pracovníky.

Jak pomoci samotnému Zelovu? Především je potřeba založit tam Kolo ČMS a otevřít matiční školu. To je nejpřednější povinností české veřejnosti k Zelovu, který dal mnohokrát příležitost k tomu, abychom poznali, že Zelov po 250-tiletém odloučení od vlasti nemíní se zdát svých práv na mateřský jazyk v kostele i ve škole.

Zo Zábřehu vedla nás cesta do Brna. Náš nádraží čekal na nás velký přítel zahraničních Čechoslováků, redaktor a spisovatel p. Vladimír Mičan. Jeho spisy dýšej trůhu a byta, větev českého národa za hranicemi rostla a nehynula. J. O. to spisy: O ká emigraci v Polsku. Ve vyhnanství. Za půdov. Za záti kalich v cizině. Navratem v nový svět. Salská evang. církev v Lužici a Obrázky z horní a dolní Lužice. Věřoval jsem celé oddělně a včera, tak že pod jeho vedením prohlédli jsme si zajímavosti Brna a prožili s ním krátkou chvíli.

Na druhý den jeli jsme na návštěvu k našim milým přátelům do Myslbořic u Jaroměřic nad Rokytnou. Je to rodina p. kazatele Ant. Balabána, který po desítiletém působení na Bratně přijal místo pracovníka v sociálních ústavech Myslbořických. Je to veliká dílo křesťanské lásky, postavené z drobných milodarů k sirotkům, mrzákům a jinak nešťastným lidem. Kazatel Balabán občas navštěvuje některá města a obce a mívá přednášky se světlými obrazy ze života Čechů v Polsku a tak vzbuzuje zájem o naše školství, hospodářské a náboženské poměry. Prožili jsme s ním a jeho paní, i když i jejich hosty krásné tři dny milého obecnství, vzpomínáme též na minulá léta spolupráce.

Zbýval nám ještě den. A ten věnovali jsme návštěvě Zlína. Měli jsme možnost vidět toto jedinečné město v Československé republice od časného rána do pozdního večera. Mezi krásnými budovami výjmá se čtrnáctipatrový palác, soustředující v sobě ústřední kanceláře celého Bařova podniku.

Pak jsou zde společenské a obchodní domy, které se těší hojně celodenní pozornosti obecnstva.

Velice zajímavé je pozorování ranního nástupu třicetitisícového zástupu dělníků do továrních budov. Děje se to v úplném klidu a pořádku. Jeden za druhým bez váhání spěchají za jedním clem: tvoří nově hodnoty. Ve Zlíně byli jsme hosty p. kurátora českobratrského sboru p. E. Čermáka, který s nevšední laskavostí se nás ujal a provázel nás.

Firma Bařa vlastní 90 proc. pozemků a budov ve Zlíně. Krásné sílnice, upravené chodníky, sady, školy a jiné jsou dílem firmy. Pan Bařa přispívá také na stavbu kostelů. Nový chrám českobratrský, v němž je p. staráno i o duchovní potřeby mládeže a dětí, má v se namu dárců též jméno p. Bati a pi Břevé.

Do firmy Bařa do tanu se z dobrých ti nejlepší pracovníci. Tyto myšlenky mne provázely, když jsme se učili s tím obdivuhodným městem. Chceme-li něco dokázat, musíme být z těch dobrých nejlepší. A proto všeho, co nás činí méněcennými budeme se varovati.

Cesta naše domů vedla nás přes Přerov úrodným krajem hanáckým dle přes Žilinu a Kšice. Cesta veselé ubíhala ve společném stápnu Chudoby, pana Janaty a sl. M. Janatové z Boratína. Ti poslední připojili se k nám v Žilíně. Pan Chudoba, syn náš Jiří a je cestovatel jsme společně už z Myslbořic Nemohli jsme odtrhnouti zraků svých od krásných hor mezi nimiž jako had vinul se náš vlak krásným údolím podél horských řek. Nejkrásnější pohled skýtal Vysoké Tatry, pokryté sněhem.

Přechod hranic byl příjemný. Finanční stráž byla k nám pohybu ve vlasti, našich předků 28. července ctili jsme se opět v naší milé zemi, nové vlasti, pro jejíž zdar a blaho chceme žít a pracovati.

J. M. T.

Poděkování.

J. Odbor ČMS, ve Strakoně tímto srdečně děkuje nakladatelství Melantrich v Praze za zaslání malý, ale cenný dar do zdejší obecní knihovny. Tímto darem označené nakladatelství dává najevo, že doceňuje kulturní poslání každého matičního odboru.

J. Anton, Al. Glajch, jednatel, předseda.

r. c. a.:

Čas.

Tik — tak — tik — tak — tik — tak...
Neúprosné čas prchá tam,
kde slovo „Návrat“ je cizí.
Není to však jen čas sám,
jenž s tlukotem hodin nám mizí...
Je toho mnohem více:
neaplňených přání tisíce —
zmařených tužeb, vzdušných zámků padlých,
zklamaných nadějí —
jak hrst květů zvadlých
pod sněhovou závějí...
Tik — tak — tik — tak — tik — tak...
Neúprosný rytmus života
své sloky měří...
Leč srdce věří,
že jej neobestře bezedná mrákota —
že v tom „tik — tak“ se neskrývá skon...
To jen mému mládí zní
umírácký tón,
by vítězství zvon
mne uvítal na prahu nového života.

Braňme se.

(Dokončení ze str. 2.)

vaní těžce nastřádaných grošů po různých, více méně originálních úkrytech, nemohou je zanést do „Úvěrního Družstva“ nebo do „Kasy Stefčíka“? Naším úkolem jest, abychom se tak daleko družstevně propočovali. A práce na družstevním poli nás čeká ještě dost. Vychovávat, uvědomovat, organizovat! **Braňme se — družstevnictvím!**

Hudba a my.

(Dokončení ze str. 1.)

rovni dosti vysoké. Už v prvních letech těžké pionýrské práce scházeli se v hospodách, neb větších světnicích osvěžující známou melodii vzpomínku na starou vlast... Jak výše uvedeno byla to hudba dosti dobrá, poněvadž zakladatel její byli hudebníci vyučení u dobrých mistrů v Čechách. Tito mistři vychováli celou řadu dobrých hudebních sil, které zdárně působí dosud.

Hudba bývala někdy jinak oceňována a honorována než je tomu dnes... Hudební živnost dávala dobré důchody a proto její příznivci věnovali se svému povolání s větší láskou. Pravda, že tenkrát nebylo tolik kapel jako nyní, ale kvalita jejich byla dobrá. Dnes jsme svědky stagnace českých hudeb na Volyni. Není to pouze vinou neutěšených poměrů hospodářských, ale z druhé strany také neorganizování a nepochopení samotného hudebnictva. Staří, dobří hudebníci odcházejí a místa po nich nebyvají vždy dobře obsazena. Je to vinou neblahého nedostatku dobrých učitelů hudby, kteří s láskou a porozuměním věnovali by se svému povolání.

Tento nedostatek mohl by snad být vyrovnán zřízením hudebních kursů, vedených odbornými a nezištnými učiteli hudby.

Takový kurs mohl by být uspořádán pouze v zimě a na (Dokončení na str. 6.)

Láska a lež.

Román z doby války v šestašedesátém.

D. Gerard.

(Pokračování 3.)

Příliš dobře znal každý hromový ten hukot.

Tedy přece...?

Lepinski neměl ještě jasného pojmu o věci, když v tom ozval se stále bližící se dusot cválajícího koně a kol okna mihl se stín — ordoňanční důstojník, příjízďeje z hlavního stanu.

Za půl minuty byl tábor na nohou. Dragouni odběhli od svých teprve zplá očištěných koní a hodili na se kabáty — pyramidy ručnic rychle rozebrány — a zvuky polnic vířily vzduchem.

Tedy přece bitva.

Vklouznuv do rukávů košile, jat byl Lepinski opět onou směsicí pocitů, jimiž opanován byl před chvílí.

Den klidu a odpočinku, na který se tolik těšil, zmizel.

Nadešla veliká chvíle, po níž jeho ctižádost touží.

Nebylo pochyby.

Již po několik dní stahovaly se pruské oddíly. Vyprávělo se, že sám král stihl již hlavní stan.

Rakouské a pruské přední stráže stály od sebe již jen na dosah. V takovém okamžiku mohlo značiti hřmění děl jen jednu určitou věc!

O hodinu později ulpěly myšlenky Lepinského zvláště na kávé, které v spěchu ani se nedotkl.

„Ocitnu-li se ještě jednou na bojišti,“ pravil si v duchu, ucitív prázdnost v žaludku, „umyji se teprve po snídani.“

Jeho vojíní nevypálili ještě ani jediné rány; věděli o průběhu bitvy rovněž tak málo jako důstojníci. V přikopech a za pláty skrčení, snažili se rozzeznati unif rmy řad a skupin bojovících, aby zjistili, jsou-li to přátelé či nepřátelé.

Pokud bylo lze rozeznati, zvedala se nad bojištěm mračna kouře a prachu, po různu míchaly se ordoňance a zvolna pohybovaly se vpřed dlouhé řady vojnů, vypalujících salvy z ručnic, podobající se sopránů u porovnání s hlubokým basem děl.

Střelba z jehlovek měla již zlou pověst v rakouských řadách. Ale všechna srdce nebyla jimi zastrašena; jeť rakouský konservatismus téměř zrovna tak tvrdší, jako anglický, a mnozí ještě posmívali se tomu „novopečenému“ vynálezu a zahrnovali chvalopěvy bývalého vládce bojiště — bodák.

„Jenom je nechme přijít blíž, děti,“ pravil rudovousý desátník, sedě s nohama skříženými, „a potom brzy poznají, že není žádné zbraně nad ocell.“

„Ale ti nepřijdou blízko!“, namítl kdosi váhavě. „Kdyby aspoň půl praporu přišlo...“

„Půl praporu? Nesmysl! Pěkné myšlenky vlezly těm lidem do hlavy. Dle mého náhledu jsou jehlovky pouhé hračky — nic víc, není-liž pravda, pane poručíku?“

„Ovšem — ovšem!“, souhlasil Lepinski.

„Nerapomeňte, že pokud jste na dostřed, není vzdálenost žádnou ochranou, a že teprve, když jste dosti blízko,

abyste mohli podniknouti útok bodákem, můžete se cítit bezpečnými.“

„Budou si to pamatovati, ubožáci, přijde-li rozkaz: ku předu?“, tázal se v myslí sama sebe, zatím co mnohý z vojínů zadíval se na ostrý hrot své zbraně s takovou něžností jako kdysi na svou milenkou.

„Kdyby jen člověk věděl, zdali vyhrajeme či prohrajeme!“, vzdychl si bravec.

„Toť se rozumí, že vyhrajeme!“, rozhodl optimistický desátník, pevně přesvědčen, že se nemýlí.

Na kostelních věžích v Hradci Králové odbíjela desátá, když bitva, jejíž průběh dál se do té chvíle po přání a dle programu Prusů, obrátila se k prspěchu Rakušanů.

Zde — stranou — byly první ztráty právě tak málo pchopitelné, jako nadálé zastavení postupujícího nepřítele před dobře obsazenými výšinami u Lípy.

Teprve když nová ordoňance přichvátala a řadami prolétl rozkaz, aby pluk se zúčastnil pronásledování ustupujícího nepřítele, zazářilo vítězné sebevědomí na všech tvářích.

„Tady máte odpověď na své hloupé otázky!“ pravil desátník a pohrdlivě změřil brance, tisknoucí si čapky pevněji na hlavu.

Následovaly dvě perné a nadějně hrdiny, v nichž křcnilo se vítězství k dvojhlavému orlu.

Se svými lidmi s jednoho místa na druhé spěchaje, aby každého příkopu i každého křoví využitkovat nemyslil již Lepinski na snídani, o níž přišel.

V největším napětí všech svých nervů dávno si nebyl vědom svého právdného žaludu.

Z lesa před nimi se rozprostírajícího ozývala se pruská střelba bez ustání, přes to však nebylo se, aby zadržela Rakušany, kteří, podporováni svým znamenitým děl střelctvem, nezdárně postupova i vpřed.

Chvillemi musil Lepinski odvrátit hlavu, aby neviděl smrti svých zpráskaných ze svých lidí, aneb aby uspořil si p hrd na hr zně rozříštěný úd, zakrvácenou čapku nebo krevi prasklý rukáv.

Bázně v pravém slova smyslu nebyl si vůbec vědom, ale těmto hrozným jednotlivostem nemohl přiv knuti; rovněž tak zarážel jej šerebný zápach střelného prachu, podobný zápachu shnilých vaec nebo soálené vny — zápach to, jenž jest podstatnou příznačnou známkou bitvy.

Divaje se skrze závoj kouře k lesu, jemuž se blížili, tázal se sama sebe, dojde-li již konečně ra bodáky.

Jak silného nepřítele tam asi zastanou? Nepo:hybně značnější oddíl neboť soustředila se k místu tomu veliká pozornost a vyslány tam četné oddíly.

Teprve později pochopil, jaký byl účel operace té: dověděl se, jak blízka byla svému zničení sedmá divise pruská, ohražená ve Svěbském lese.

Potom bylo by snadno vrhnouti se na bok nepřítele — tak počítali vůdcevé rakouští — a pro své celé pravé

křídlo soustředili na jediný bod. Nezdar zdál se tu býti vyloučen.

Již umdlávala palba osamocené divise.

Před rakouskou dělostřelbcu, jejíž náboje na kmenech vybuchovaly a srážely Prusům větve na hlavy, že půda zasypána již byla listím, jakoby byl listopad a ne teprve červenec, nemohl skýtat les žádné ochrany.

A přece nebylo lze Prusáky zapudit.

Stále a stále ozývaly se povely a signály k útoku, a rakouská pěchota s hlasitými výkřiky „Hurra!“ a se vzťčenými bodáky postupovala vpřed, a znovu byla uvítána salvcu strašlivých jehlovek.

Jakže? Posud nebyla divise umlčena? Ne — úplně ne, ačkoli, salva byla stále slabší.

Ještě jeden útok — tentokrát všeobecný — a osud sedmé divise byl zpečetěn.

Mezitím však, co vyčerpaní Prusáci ve Svěbském lese chystali se k poslednímu odporu, jisté známky pruzrazovaly nový obrat situace.

Jízdní poslové jen se hemžili. Obličejje generálů se prodlužovaly a krevi zalité oči vrhaly kol sebe neklidné pohledy.

„Něco nového se přihodilo — ale co?“, ptal se Lepinski.

Nebylo to nic jiného než příchod pruského korunního prince s jeho armádou na bojiště — okamžik to, jenž rozh dl osud dne.

III

V dubovém lese.

Znovu převalila se vlna bitvy.

Hodinu vytrvali Rakušané v obraně. Ještě hodinu — a jejich výhodná postavení zabrána.

Na tal ústup — zatím v předku za tvrdošného hájeři každé píče půdy.

Lepinski zažil nejosudnější episcdu dne

Jeho prapor ustupoval již přes hodinu a nyní již se vzrůsta čím chvatem, když z čista jasna jaký muž v uniformě ošetřovatelů nenocých přihnál se k velicimu setníkovi a žádal o pomoc.

Sotva dechu popadaje, sdělil následující:

Následkem rychlého ústupu octla se jedna ambulance před praporem místo za ním. Bila umístěna vedle malého dubového lesa, a právě odtud stříleli Prusové přímo ra stan, v němž leželi ranění. Signelový prapor se ztratil, i použi bílého prostěradla místo praporu, ale marně. Husté listí lesa zakrylo všechny signály. V největším spěchu bylo vše sbaleno, ale kritický stav některých raněných žádal největší chabřetnosti. Jeden nemožný byl již v loži svém usmrcen. Jeden lékař střelen do ruky.

„Musíme je zadržeti — ale jak?“

„Jediný prostředek jest jíti do lesa a vysvětliti, že střífejí na ambulanci,“ pravil setník suše.

„Toť opravdu jediný prostředek!“, souhlasil muž.

„Proč to tedv neuděláte?“

„Nemám ro kazu,“ v koktal.

„Rozumím. Zde netřeba rozkazů — zde třeba někoho, kdo by šel do brvolně. Páide někdo?“

„Já!“, pravil Lepinski rychle, aby jej

(Pokračování přístě.)

Všichni kupujeme u firmy
G. VUGMEJSTER,
 ROVNO ul. 3-Maja 129.

Poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. VUGMEJSTER své komisionní sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží F. Rabinowitz & Synové — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
- 3) Továrna výrobků hedvábných Edvard Babiacki i Ska.
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Grzegowski & Sp.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto továren a rovněž výrobků ŽIRARDOVSKÝCH závodů jako: plátina lněná a bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na řádky a mužské úbory od 5.— zl. za metr.
 Mimo toho na skladě G. Vugmejstra je stálý výběr koženin a hotových koženinových facon, a to: pižmových, fokových, hrábčích, teletinových, krtkových, murmových a j.

Ceny nejnižší!

Krajané!

Školní prázdniny chýlejí se ke konci. Ani se nenadějeme a děti budou opět pospíchat do školy. Ve mnohých rodinách maminky nebo tatínkové povedou nováčky k zápisu. Jinde zase mají rodiče starost o to kterou školu by zvolili svým dětem pro vyšší třídy. Nastala doba před zahájením školního roku.

U naší menšiny valice přetřásující zjev jest ten, že každá rodina bez jakéhokoli nátlaku dbá, aby dala svému pokolení přiměřeného vzdělání odpovídajícího dnešní době. To však není všechno. Každému z nás musí záležeti i na tom, abychom dalšímu pokolení mimo vzdělání dali také nutnou znalost mateřského jazyka a výchovu v duchu národním. Jen tenkrát naše mnišina bude zachována a zachráněna, a na tom nám musí záležeti všem, aby naše děti na nás nenařikaly.

Všem zmíněným podmínkám plně vyhovují školy mateční a hlavně víceřídky ve městech Zdolbunově, Rovně a v Lucku.

Protož, krajané, nepřemýšlejte dlouho o tom kam dáti svého syna neb dceru na starší ročníky, směle a bez jakékoliv obavy svěřte je některé ze zmíněných škol. Litovati nebudete a děti až dorostou budou Vám za to vděčny. Neřekněte vydání spojeného s vyučováním na matečních školách, vždyť vše toto děláte jen pro své děti.

Pamatujte: bude-li každý z nás z křemene — celá menšina bude pak z kvádrů!

Čtěte, předplácejte a rozšiřujte
 „Krajanské Listy“

Zápisů do všech matečních škol přijímají se již nyní, a hlavně před zahájením vyučování. Pro vzdálené žáky zřízeny jsou při matečních školách ve městech internáty vedené pod dohledem odpovídajících osob a učitelstva. Poplatek činí 35 — zl. měsíčně. Čistá poplatků lze hradit plodinami. Bližší informace udílí každá škola zvlášť.

Správa České matice školské v Polsku.

Oznámení.

Sbor dobrovolných hasičů v Hlinsku pořádá o pouti v neděli 28. srpna 1938 r. v místnosti Národního domu taneční zábavu, na kterou Vás srdečně zve. Začátek zábavy o 15. hod.

Hudba vojenská 44. p. pl.

Výbor.

Prodá se 3 ha země, hospodářské stavby a obytné stavení s obchodní zařízení v místnosti. Podmínky sdělí: Jan Zofí, Kopce čes., pocz. Poddebce u Lucka. 4-4

Od administrace.

Pan Vl. Šlegr. — Vaše reklama je jsme obdrželi a taktéž časopis je Vám správně zaslán, nemůžeme však za to, že se u Vás na postě korespondence ztráčí. Ztracená čísla Vám přesto pošleme a děkujeme za Váš zdvořilý dopis.

Hudba a my.

(Dokončení ze str. 4.)

pokračování veden v několika stupních. Adepti měli by už hrát na nějaký nástroj a na kurse získali by nejnütnějších vědomostí teoretických. Absolventi celého kursu obdrželi by diplom kapelníka, oprávnujícího k vedení orchestru.

Samozřejmě, že by bylo určitě zápisné v přístupném obnose, jímž hradila by se režie a j. výdeje.

Předkládám tuto myšlenku naší veřejnosti k diskusi a rád bych, kdyby nalezla pochopení a uskutečnění. Uvažujte a napište do „K. L.“, co o tom soudíte. Nesmíme skládat ruce v klín, nesmíme nečinně přihlí-

žet k neutěšenému stavu našeho hudebnictva. Nestačí jenom vědět, kterým prstem bere se ten který ton; dobrý hudebník musí vědět něco z teorie, dějin a skladby, musí být člověkem inteligentním a vzdělaným, aby důstojně representoval naše národní umění, tak krásné a tak slavné v celém světě.

Pomozte nám...

Brzy uplyne rok co naše mládež osířela — opustila ji „Zornice“, jediný časopis naší mládeže. Problém našeho časopisu zůstává nerozřešený. Vzdělání nabudeme čtením, hodícím se pro náš věk. V každé české visce nejsou ještě knihovny, aby z nich mohla mládež čerpat vhodné látky pro sebe. Co pochytíme bude našel Založte nám časopis a jsem přesvědčen, že tím podáte ruku příštím pracovníkům české Volyně! Jediné náš časopis dovede nás k tomu náležitě připravit a ukázat pravý směr cesty. Náš časopis nám dovede nejlépe ukázat naše chyby a naši sílu. Mládež v některých obcích je málo činná a jediné náš časopis by jí ukázal pravý směr. Mládež — ta mládež, do které každý národ vkládá své naděje, v které vidí chloubu svého národa — chudne. Vy všichni, kteří chcete, by naše menšina neživořila, ale sířila: Pomozte nám!!!
 R. Hlaváček.

ČESKÝ VELKO OBCHOD

se střížním a galanterním zbožím.

Kanafasy, prádlo, zboží trikotové, zástěry, purpury a jiné.

Barvy trvalé! Ceny stálé!

Vše v nejlepší jakosti a nejlevněji dostanete u firmy

JAN ANDRŠ

LUCK, ul. Jagiellońska č. 42.

Filie AL. B. Chrobrego č. 3.

ČESKÝ OBCHOD

se střížním a galanterním zbožím

Kanafasy, purpury, zástěry, prádlo, satové látky a jiné.

Barvy trvalé! Ceny stálé!

Vše v nejlepší jakosti u firmy

V. VOLANSKÝ

Zdolbunov, ul. Narutowicza 6.

Volynský ZEMĚDĚLEC

Rozměry slintavky v Polsku.

Podle výpočtu ministerstva zemědělství d. konce července t. r. bylo na území Polska znamenáno 5.144 míst postižených slintavkou a kulhavkou. Z tohoto počtu připadá na vojvodství bialostocké 99 obcí, na vojvodství kielecké 689, na lvovské 175, krakovské 329, lubelské 160, lodžské 881, pomorské 627, poznaňské 1.387, slezské 137, varšavské 677, volynské 2, novogrodské 1 a na

Polesí 1 obec. Na území 13 vojvodství a 149 okresů slintavkou bylo 22. července t. r. zachváčeno 34.249 stáji.

Nespalujte pyřavku.

Jest logické, že pyř odssává z půdy spoustu hodnotných živin, které půda obsahuje, a přeměňuje je za pomocí paprsků slunečních na škrob a hlavně na cukr, stejně tak, jako řepa. Tyto rezervní látky tedy jsme si vlastně nechali do vzduchu uniknouti nejcen-

nější uhlovoříkové části. Po spálení to nejcennější uniká do vzduchu a zbývá jenom popel, ve kterém jsou uloženy látky minerální. Jest to poměrně nepatrné množství i co do jakosti proti tomu, co se zničilo ohněm. Ve většině případů ani tyto minerální pozůstatky netěší se po spálení valné pozornosti a zůstávají po okolním místě pole, na kupkách. Tak má v kořeni a spalíme-li je, vlastně vzniká hnízdo nadbytku minerálního živin na nepatrném místěčku v poli, které čá-

**Celé Volyni jsou známa
nejchutnější piva
z parostrojního pivovaru
V. ZEMANA**

v Lucku

Specialita pivovaru

„SAKURA“

Doporučuj všude
tohoto českého podniku
znamenitý mok.

sto spíše rostlině, jež do takového prostředí zarata uškodí, než by prospělo. Míhá se tedy pálením pýru vlastními statky, jež se zrodily na poli a které vlastně mají přijít do půdy zpět. Jinak je půda o ně ochuzena a její substance přiváděna z rovnováhy, a to ucítí jen sám zemědělec.

Vyvláčenou pýravku je lépe z pole ihned odvážeti a místo pálení svážeti jí do zvlášť k tomu účelu založených kompostů, které se provrství mrvou. Nejlépe je, když v ní je kromě hnoje od hovězíny ještě také hnoj od koní a vepřů; hlína se nemusí přidávati, neboť na pýřevce jí bývá přichyceno dosti, a pak je lépe, když je vystavena pýravka příměmu účinku mrvy, která působí na úplné umrtvení jinak velmi tuhého života kořenů

Nezaslaný dopis

Je těžko nsati o svých citech, není-li člověk básníkem, když vše, co burácí v mém nitru, mohu vyjádřiti jen prosinkým slovem — „drahá“. Jako k uzelná vidina navštěvuješ mne v mých snech a něžný Tvůj obraz mám stále před zraky duše při své každodenní jednotvárné práci. Tvoje sladké jméno jest symbolem mého života, ono mi stále připomíná, že nutno věřit — věřit — že po mlhavém, deštivém rano vzejde slunný, hřící duhový-

pýru. Dobře je i prolévati močůvkou a často přeházeti. Takto připravíme si během jednoho roku kompost, který se vyznačuje velkou bohatostí dusíkových látek a po vložení do půdy se projeví na rostlinách jejich bujným růstem.

Tak jako se má hospodárně postupovati u pýru, tak také u ostatních plevelů: ohnice, hořčice polní, bodláků, bramborové nati, sítiny a různého plevelového rostlinstva, které se tvoří na našich polích nepatrnou proti zisku který Vždyť to jsou všechno výborné hnojivé pomůcky a my často kolem nich chodíme, aniž ale až v půdě cestou biologickým jim věnovali tu ne-

menší pozornost a ponecháváme je času a povětrnostním vlivům, kterými jsou rozmetány větrem, vysušeny sluncem nebo hnojí někde na příkopech a mezích u cest a i v polích, jsouce tak úkrytem nám nepřátelského hmyzu, a tak mnoho aby nám sloužily k úžitku, ještě poškozují zájmu zemědělce — ovšem vinou jeho samého.

Kompostování plevelů je plevelového rostlinstva, které spojeno s určitou prací, avšak se tvoří na našich polích nepatrnou proti zisku který nám přinese lepší úrodnou hmoť, již sice také spálíme, ale až v půdě cestou biologickým jim věnovali tu ne-

mi barvami, zářný den mého štěstí.

Ty — a stále jen Ty. Jsi pro mne poesíí a v zraku Tvém spatřuji bezednou tůni marně potlačovaných citů a jsem tak šťasten že bych své štěstí chtěl vykřičet celému světu.

A idu-li večer ztichlou krajinou za kmitavého třeptu milionů hvězd nikdy neisem sám. Mé ni ro Tě přivolává nejsladšími jmény, jichž zvuku ani slavk za hluboké májové noci nevyzpívá — a ty při hášš v násíš se tichounce nad

mlhami vystupujícími z květnatých luhů jako královna nejhrděších květů — a jak se mi přibližuješ, tu ovívá mne opjíná vůně skromých fialek a tenkrát — nevím — zda skloniti se před Tebou, aneb tě vzítí do náručí a býti unášen s Tebou v nekonečno.

A isme-li pospolu — ič má slava k Tě sou nejmná a dr ná — přece každé z nich jest výrazem obdivu a prosbou o odpuštění. Co zamlčují ústa — to vyjadřuje pohled, plný vroucích citů.

Zvonivý smích tvých rudých retů splyvá kaskádou líbivých zvuků — důkavem bezstarostných dnů mládí. Uchovej si hlubok v svém nevinném srdečku city dětství — n-žeň se t ik ze životem — vždyť on sám přijde a přiblíží k Tvým rtům o h r svůdné rozk se. Č m o zdějí počes z něho piti — t m se Ti bude zdáti bezednější a j h obsah sladší a opjínější. A tím děle i uch váš r dost ze života a klidně i pohled š svému podřimu a zimě vstříc, až ti sněhem ovane skráně...

R du se vš m e nového ti každý den přináší, ve všem hledá jen to lepší. Pak celý Tvůj život se stane jedincem písní a tv pláýma rukama rozšívati budeš kol sebe úsměvy, a štěstí bude vykvétati všude, kamkoli vkročíš.

Můj dopis že e stává již nudný? Vždyť est to nezaslaný dopis, který píš pro sebe, ve kterém vsjadřuji, jakou bych Tě chtěl mítí. Jsou to slova, jež může pronésti jedině ten, kdo má někoho tak rad, jako já.. A kdybys přece jen někdy dostala do rukou tyto rady, vezmi si alespoň jednu z nich hluboko k svému srdci a způsobíš tím ohromnou radost svému

.....ovi.

**TOVÁRNA A SKLAD HOSPODÁŘSKÝCH A MLÝNSKÝCH STROJŮ
BRATŘI POSPÍŠILOVÉ**

Telefon: č. 66.

ZDOLBUNOV.

Generální zástupitelství továren:

WICHTERLE & KOVÁŘÍK v Prostějově.

ŽACÍ travní a obilní stroje, pohrabovače. MLÁTIČKY obyčejné a čistící, vylušťovače jetele, šrotovníky, žentoury, pastorky, rezačky.

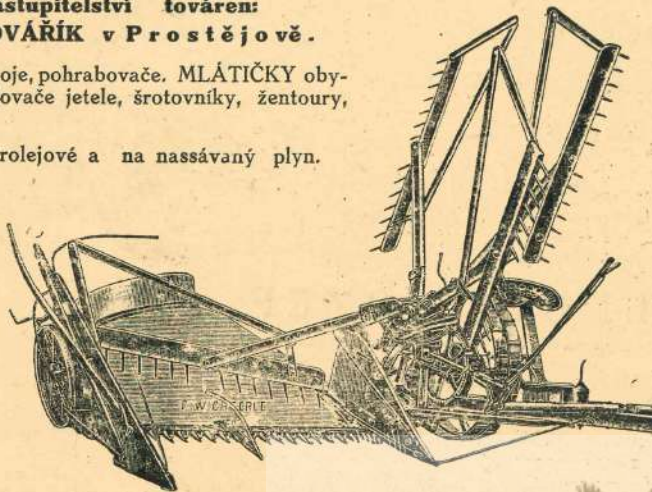
MOTORY: naftové, petrolejové a na nassávaný plyn.

ÚPLNÉ zařízení mlýnů.

UNION, akc. strojírna a slévárna, Československo.

ZAKLADY Przemysłowe Pałaszewski, Polsko.

OPRAVA strojů ve vlastních dílnách.

Nekupujte jiné žací stroje dokud jste si neprohlédli nejnovější typ žacího stroje WICHTERLE-KOVÁŘÍK.

Máme na skladě pálené tašky červené na pokrývání střech. Můžeme dodat na každou stanicí vagonové od 5.000 do 10.000 kusů tašek. Je to nejlepší krytina, nebojí se ohně, krup i mrazu.
Náhradní součásti do všech značek žacích strojů.

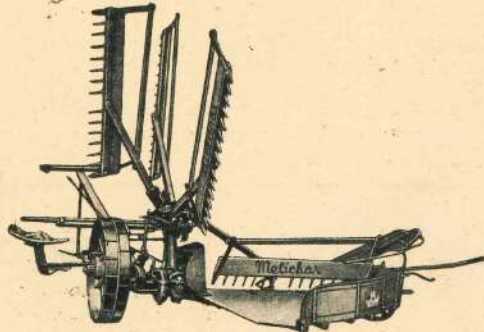

!Nekupujte, pokud jste se neinformoval u nás a nechybíte!

ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO v ROVNĚ (CZESKA SPÓLDZIELNIA ROLNICZO-HANDLOWA w RÓWNEM)

Ul. 3-go MAJA 159.

TELEF. 533.

n a b í z í

MELICHAROVY z Brandýsa n./L. (Československo)

SEČÍ STROJE lžíčkové, trýbkové a kombinované
ROZMETADLA na umělá hnojiva, různé šířky
SEČÍ STROJE na semínko 1 konné 3-4 metrové.
OBILNÍ ŽACÍ STROJE v olejové lázni
TRAVNÍ ŽACÍ STROJE v olejové lázni

a také:

Mlátičky, žentoury, mlýnky, pluhy, kultivátory, pařáky, pastorky,
a jiné stroje a nářadí výroby místní i zahraniční.

UMĚLÁ HNOJIVA: dusíkatá, fosforová a draselnatá.

S k l a d y: v Rovně ul. 3 go Maja Nr 149., v Zdolbunově ul. Narutowicza Nr 8. (u pp. Otmara a Kloučka),
ve Volkově (u p. VI. Mráčka), v Kvasilově (u p. VI. Náhlovského.)

JEDINEČNÁ PŘÍLEŽITOST naskytá se prozíravým hospodářům!!!

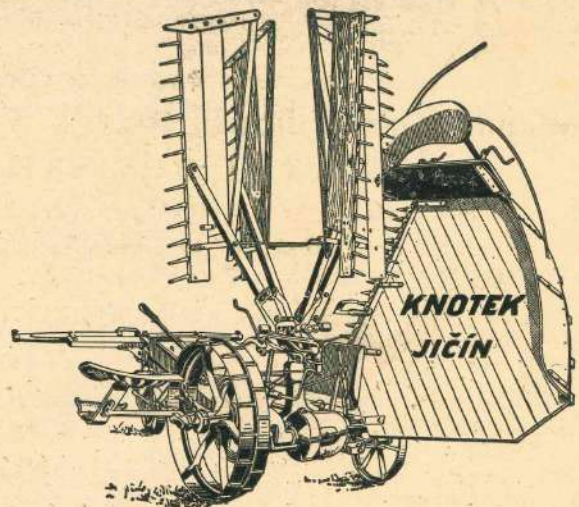
Došla právě z továrny z JIČINA
z Československa zásilka

nejnovějších

KNOTKOVÝCH ŽACÍCH STROJŮ

s olejovou lázní, ocelovým válem, kuličkovými ložisky,

S TOVÁRNÍ ZÁRUKOU do skladů staré solidní firmy.

RUDOLF JOZEF a spol.,

v Zdolbunově, ul. Kościelna č. 7. (vedle Kasy Skarbowej)

MOTORY LORENZ a jiné zahraniční stroje za levné likvidační ceny.

CHMELOVÉ motyky (kracle) zvláště levné.

Navštivte nás, vyhovíme a jako vždy Vás plně uspokojíme! Neodkládejte s nákupem, neboť přívoz strojů
jest dovolen jen dle kontingentů.

Originální součásti k žacím strojům.

Krajanské listy, týdeník československého lidu v Polsku. Vydavatel a šéfredaktor Josef Foitík, Luck. Tiskem vlastním.
Předplatné v Polsku: ročně zl. 10.—, na půl roku zl. 5.—. Do Ameriky zl. 15.—, ročně. Ceny oznámení: celá strana zl. 120.—,
půl strany zl. 60.—, čtvrt strany zl. 30.—. Drobná oznámení 10. gr. za slovo.

Odpovědný redaktor: Josef Rejzek.

Drukarnia Józefa Foitika, Luck